

Carsalade i Verdaguer

La mort de Monsenyor Juli Carsalade ha motivat comentaris de tota la premsa nostra. Ha desvetllat també la recança profunda de tots els catalanistes que, com els supervivents de la generació dels Jocs Florals, havien tingut sovint ocasió de trobar en el Bisbe de Perpinyà un col·laborador actiu i conscient en la delicada i patriòtica tasca d'acostar, en gràcia a la inesborrable unitat de Catalunya, donada per l'idioma, els catalans de l'una i l'altra banda del Pireneu.

Però aquesta comprensió i aquest afecte tenien una arrel personal molt íntima i profunda: l'amistat amb Mn. Cinto Verdaguer. Aquesta amistat precedí la promoció de Monsenyor Carsalade a l'episcopat perpinyanenc. Quan l'egregi traspasat totjust havia conegut el "Canigó" en la traducció francesa de Mn. Tolrà de Bordes i desconeixia encara la llengua catalana, segons ell mateix explica, un atzar quasi providencial féu trobadissos ambdós a la Llibreria Verdaguer de Barcelona. L'antic lloc de conversa de Milà i Fontanals i altres precursors, on acut avui a fumar els seus havans en torterols noucentistes J. M. Lòpez-Picó, assegut a la vella butaca d'aquell mestre. De la coneixença en restà la sement d'una il·lusió.

En 1898, elevat a l'episcopat, Monsenyor Carsalade i

imaginava la seva noble dèria de restaurar aquelles "superbes abadies — Marcvevol, Serrabona i Sant Miquel — i tu, decrepit Sant Martí, que omplies aqueixes valts de sàlms i melodies — la terra d'àngels i de sants el cel". S'escriví freqüentment amb Verdaguer, fins que, en desembre de 1901, el poeta canigonenc s'hostatjà en el Palau del Prelat i parlaren d'aquell projecte, fins que miraculosament, segons fidelment reconta Monsenyor, una monja perpinyana

nença moribunda li revelà el disseny diví, que ja se li havia fet perceptible en el sant sacrifici.

D'aleshores, la veu de Juli Carsalade en pidolar per la tasca restauradora és sempre un ressò immediat de la veu de Mossèn Cinto, de les estrofes populars. "Gentil", sota l'encís de "Flordeneu" es preguntava en un deliciós soliloqui de la millor pura lírica: "Amor, amor, on me pujares?" El Bisbe del Canigó volia també pujar el seu amor constructiu, les pedres redivives, tot el poble fidel a aquelles altures nevades. Per a

això, manllevava com sempre, les paraules de Verdaguer: "Pugem, pugem al cim del Canigó, — amb el signe sagrat de la victòria — a coronar el front del Rosselló". I entre els paràgrafs entusiastes de les seves crides, de les lletres íntimes explicant els seus projectes. Monsenyor reiterava la dolça evocació popular: "Muntanyes regalades són les del Canigó — que tot l'estiu floreixen, primavera i tardor". Fou així com Boix, el poeta rossellonès, en els Jocs Florals del Rosselló podia uns anys després cantar en nom dels occitans el "Ca-

nigó! cor sagrat de la Pàtria nostra", "símbol magnífic", i comparar la concreció de l'afecte popular sobre aquells cims de nou consagrats, a l'Arca dels escollits en davallar damunt de l'Ararà.

En l'hora de la mort i de la glorificació, escau d'ajuntar, com fraternalment hi anaren en vida, els noms de Carsalade i de Verdaguer. Aquest fou el poeta del Canigó; l'altre el restaurador. D'ambdós, parelament, ha d'ésser el record i el mèrit per als enderiats propugnadors de la gran Catalunya.

O. SALTOR

Paraules del R. P. Perelló

EXHORTACIÓ PASTORAL SOBRE EL SOSTENIMENT DEL CULT E IRRERECIA

Venerables Germans i estimats Fills en el Senyor:

Es de tothom perfectament coneguda la persecució que sofreix l'Església Catòlica a Espanya. El mateix Ponífex Romà acaba de planyèr-se'n d'una manera pública i solemne davant el Sacre Col·legi de Cardenals remarcant les condicions iniques i afflictives que es posen a la santa Religió i als seus fidels a Espanya. Hom la veu atropellada en la instrucció dels infants per l'Escola laica, en el Sacrament del Matrimoni pel divorci vincular, en el Culte extern per la insolència i el desacatament, en els Cementiris per la secularització dels mateixos i en la Constitució de l'Estat per l'ateisme que la informa.

La Constitució de la República, en el seu article 26, prohibeix a l'Estat, les Regions, Províncies i Municipis mantenir, afavorir o auxiliar econòmicament l'Església, Associacions i Institucions religioses. I el cert és que en els Pressupostos generals de l'Estat aprovats per l'any vinent 1933 hi és ja totalment eliminada tota consignació per Culte i

(Continua en 4.ª pàgina)

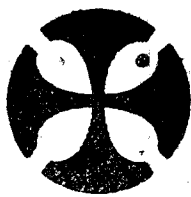
Consolació Serra i Cos

Ha mort confortada amb els Sants Sacraments
i la Benedicció Apostòlica

A. C. S.

El seu desconsolat espòs Manuel Quer i Reig i família tota, us pregunuen un record en vostres oracions a alguna de les Misses que de les 6 a dos quarts de nou se celebraran a l'església parroquial de St. Feliu i St. Pere d'aquesta ciutat, els dies 10 i 19 d'aquest mes.

Girona, 7 gener 1933.

Francesca Batlle Feliu

Vidua d'Esteve Prats

Ha mort havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica

A. C. S.

La seva desconsolada germana Dolors Batlle, germana política Teresa Prats, nebots Pere Comas Espasa, Maria Cardoner Batlle i família tota us pregunuen un record en les vostres oracions per l'ànima de la finada.

Caldes de Malavella, 7 de Gener 1933.